

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA
FACULTATEA DREPT
CATEDRA „DREPT PUBLIC”

PROGRAMA ANALITICĂ LA DISCIPLINA
CRIMINOLOGIE

AUTOR: Conf. Univ., Dr. **Oxana ROTARI** _____

NUMĂRUL TOTAL DE ORE: **105 ore**
NUMĂRUL ORELOR DE CONTACT: **60 ore**
ORE DE CURS: **30 ore** SEMINARI: **30 ore**
CREDITE ECTS: **4**
SEMESTRUL: **III**

PROGRAMA A FOST DISCUTATĂ ȘI APROBATĂ LA ȘEDINȚA CATEDREI
PROCES VERBAL NR. **1** din **3 septembrie 2012** _____

NOTĂ INTRODUCIVĂ

LOCUL ȘI IMPORTANȚA DISCIPLINEI

1. Sub raport didactic:

a) *locul disciplinei în cadrul curriculumului universitar:*

Disciplină de învățământ, care asigură formarea de ansamblu pentru profesiunea de jurist, precum și o pregătire teoretico-practică fundamentală, or, reieșind din locul disciplinei în curriculumul universitar *Criminologia* prezintă prin sine o formă înaintată de cunoaștere a cauzelor și condițiilor savîrsirii infracțiunilor, a personalității infractorului precum și a elaborării măsurilor de profilaxie și combatere a acestui flagel.

În acest context *Criminologia* se adresează tuturor categoriilor de specialiști care participă la înfaptuirea justiției și ale caror hotărîri produc un impact asupra destinului celor aflați sub incidența legii penale.

b) *semnificația formativă:*

Criminologia reprezintă acea disciplină distinctă formativ-aplicativă și de cultură profesională a magistratului în statul de drept, avînd ca obiect studierea nuanțată și aprofundată a personalității infractorului implicat în drama judiciară, a cauzelor și condițiilor savîrsirii infracțiunilor în vederea obținerii cunoștințelor și a evidențierii legităților criminologice apte să fundamenteze obiectivitatea și interpretarea corectă a comportamentelor umane cu finalitate criminogenă. De asemenea, în efortul de înțelegere a cauzelor savîrsirii infracțiunilor *Criminologia* obligă la recunoașterea situației ca, prin înzestrarea nativă și prin valorificarea sau nevalorificarea potențialului educațional, fiecare individ are o rezistență diferită față de tentații.

Studiind legitățile criminologice, *Criminologia Generală* oferă o bază solidă pentru rezolvarea problemelor practice, specifice activităților judiciare, și, viceversa, încercînd să ajute la soluționarea unor probleme practice prin ramura sa aplicativă, *Criminologia Specială* își poate extrage și fundamenta adevărurile sale mai generale cu caracter de legitate. Prin urmare, *Criminologia* studiază aspectele vizînd deventologia, delincvența juvenilă, criminalitatea feminină etc. cu intenția, pe de o parte, de a ajuta la evidențierea factorilor etiologici ai comportamentului delinvențial iar, pe de altă parte, de a formula eventuale recomandări pentru direcția preventivă și cea recuperatorie.

Studierea disciplinei *Criminologia* presupune și dezvoltarea gîndirii juridice critice a studenților, crearea aptitudinilor de polemizare științifică și a abilităților de exprimare verbală.

2. Sub raport metodologico-aplicativ:

La predarea disciplinei se ține cont de faptul că aceasta este destinată studenților anului II al Facultății Drept, secția zi și anului III secția cu frecvență redusă, care deja posedă competențe gnosiologice și praxiologice în domeniul dreptului penal, psihologiei judiciare, statisticii criminologice și se va pune accentul pe studierea aprofundată a conceptelor criminologice, respectiv: criminalitate, personalitatea infractorului, victima, cauzele și condițiile savîrsirii infracțiunilor, măsurile de profilaxie și combatere. Se va încerca antrenarea cît mai activă a studenților atît în timpul seminarelor, cît și la orele de curs, combinarea aspectelor teoretice cu cele practico-aplicative, examinîndu-se situații reale din practica judiciară și modelîndu-se cazuri fictive.

Pe parcursul predării disciplinei se pune accentul pe acele noțiuni și instituții ale materiei, care să stimuleze interesul studenților și să-i determine spre o pregătire temeinică în vederea formării de buni specialiști în domeniul dreptului. La seminare se vor organiza dezbateri pe cele mai importante chestiuni ce țin de problemele actuale, se vor modela situații de caz și se vor organiza jocuri pe roluri, or, criminologia nu este un domeniu al adevărilor eterne, ci al disputelor, dezbaterilor și al confruntărilor intelectuale argumentate.

OBIECTIVELE FORMATIV-DEZVOLTATIVE

La finele studierii disciplinei, studenții trebuie să obțină următoarele:

COMPETENȚE GNOSIOLOGICE:

- să cunoască conceptele criminologice;
- să stabilească factorii obedienței;
- să distingă trăsăturile personalității criminale;
- să identifice modelele teoretico-explicative privind etiologia unor anumitor tipuri de infracțiuni;
- să explice criminogeneza și criminodinamica criminalității;
- să deosebească caracteristicile personalității criminale și modul de operare cu tipologiile acestora;
- să opereze și corect să utilizeze terminologia criminologică.

COMPETENȚE PRAXIOLOGICE:

- să fundamenteze informațiile/cunostințele în vederea susținerii unor modele științifice elaborate de criminologie;
- să distingă validarea unor modele conceptuale, teoretico-explicative elaborate de criminologia specială în urma testării acestora în cadrul activității judiciare;
- să fie capabili să determine factorii determinanți ai comportamentului infracțional;
- să analizeze și să contureze portretul criminologic al anumitor tipuri de criminali;
- să releve mecanismele criminologice implicate în fenomenul recidivei activității infracționale.

COMPETENȚE DE CERCETARE:

- să efectueze analiza criminologică a anumitor tipuri de infracțiuni sau criminali;
- să contribuie la elaborarea unor programe recuperative precum și să testeze eficiența acestora în cadrul instituțiilor vizate;
- să propună soluții vizând organizarea unor programe de acțiune socială preventivă;
- să poată efectua cercetări stabilind corelația dintre activitatea criminală și biotip.

**DISTRIBUIREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI
(secția zi)**

Nr.	Denumirea temei	Numărul de ore		
		curs	seminar	total
1.	Criminologia ca stiina,obiectul si domeniul de cercetare	2 ore	2 ore	4 ore
2.	Caracteristica cantitativ-calitativa a fenomenului infractional	2 ore	2 ore	4 ore
3.	Criminalitatea in sistemul de devieri sociale	2 ore	2 ore	4 ore
4.	Principalele „scoli” criminologice	2 ore	2 ore	4 ore
5.	Pozitivismul italian	2 ore	2 ore	4 ore
6.	Personalitatea infractorului	2 ore	2 ore	4 ore
7.	Delincventa juvenila	2 ore	2 ore	4 ore
8.	Tipologia criminala	2 ore	2 ore	4 ore
9.	Criminalitatea femenina	2 ore	2 ore	4 ore
10	Violenta domestica	2 ore	2 ore	4 ore
11	Mecanismul comportamentului infractional	2 ore	2 ore	4 ore
12	Traficul de fiinte umane	2 ore	2 ore	4 ore
13	Spalarea banilor ca forma a crimei organizate	2 ore	2 ore	4 ore
14	Omorul la comanda ca forma a crimei organizate	2 ore	2 ore	4 ore
15	Victimizarea si autovictimizarea	2 ore	2 ore	4 ore
	Total:	30 ore	30 ore	60 ore

CONȚINUTUL PROGRAMEI CONFORM GRILEI DE ORE (secția zi)

A) Ore de curs

N/o	Tema	Forma prezentării	Nr. de ore
1.	Criminologia ca stiinta,obiectul si domeniul de cercetare	Prelegere interactivă	2 ore
2.	Caracteristica cantitativ-calitativa a fenomenului infractional	Prelegere interactivă cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
3.	Criminalitatea in sistemul de devieri sociale	Prelegere interactivă cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
4.	Principalele „scoli” criminologice	Prelegere interactivă cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
5.	Pozitivismul italian	Prelegere interactivă cu folosirea noilor tehnologii	2 ore

6.	Personalitatea criminalului	Prelegere interactivă cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
7	Delincventa juvenila	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
8.	Tipologia criminala	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
9.	Criminalitatea femenina	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
10	Violenta domestica	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
11	Mecanismul comportamentului infractional	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
12	Traficul de fiinte umane	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
13	Spalarea banilor ca forma a crimei organizate	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
14	Omorul la comanda ca forma a crimei organizate	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
15	Victimizarea si autovictimizarea	Prelegere interactiva cu folosirea noilor tehnologii	2 ore
Total			30 ore

B) Seminarii

N/o	Tema	Forma prezentării	Nr. de ore
1.	Criminologia ca stiinta,obiectul si domeniul de cercetare	Seminar interactiv cu prezentarea referatelor problematizate	2 ore
2.	Caracteristica cantitativ-calitativa a fenomenului infractional	Seminar interactiv cu examinarea studiului de caz	2 ore
3.	Criminalitatea in sistemul de devieri sociale	Seminar interactiv cu prezentarea referatelor problematizate	2 ore
4.	Principalele „scoli” criminologice	Seminar interactiv cu desfășurarea dezbaterilor	2 ore
5.	Pozitivismul italian	Seminar interactiv cu	2 ore

		desfășurarea dezbaterilor	
6.	Personalitatea criminalului	Seminar interactiv	2 ore
7.	Delincvența juvenilă	Seminar interactiv cu aplicarea jocului de rol	2 ore
8.	Tipologia criminală	Seminar interactiv	2 ore
9.	Criminalitatea feminină	Seminar interactiv cu aplicarea studiului de caz	2 ore
10	Violența domestică	Seminar interactiv cu aplicarea jocului de rol	2 ore
11	Mecanismul comportamentului infracțional	Seminar interactiv	2 ore
12	Traficul de ființe umane	Seminar interactiv cu desfășurarea dezbaterilor	2 ore
13	Spălarea banilor ca formă a crimei organizate	Seminar interactiv cu prezentarea referatelor problematizate	2 ore
14	Omorul la comandă ca formă a crimei organizate	Seminar interactiv	2 ore
15	Victimizarea și autovictimizarea	Seminar interactiv	2 ore
	Total		30 ore

**DISTRIBUIREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI
(secția cu frecvență redusă)**

Nr.	Denumirea temei	Numărul de ore		
		curs	seminar	total
1.	Criminologia ca știință, obiectul și domeniul de cercetare	2 oră	0,5 ore	2,5 oră
2.	Criminalitatea în sistemul de devieri sociale	2 ore	0,5 ore	2,5 ore
3.	Principalele „scoli” criminologice	2 oră	-	2 oră
4.	Personalitatea criminalului	2 ore	1 ore	3 ore
5.	Tipologia criminală	2 oră	1 ore	3 oră
6.	Delincvența juvenilă	2 ore	0,5 ore	2,5 ore
7.	Criminalitatea feminină	2 ore	0,5 ore	2,5 ore
	Total:	14 ore	4 ore	18 ore

BLOCUL DE CONȚINUT

Tema 1 Criminologia ca știință, obiectul și domeniul de dezvoltare

1. Definiția criminologiei. Obiectul de studiu și conceptele de bază.
2. Funcțiile criminologiei.
3. Ramurile criminologiei.
4. Metodele criminologiei.

5. Raportul criminologiei cu alte stiinte.

Tema 2 Caracteristica cantitativ-calitativa a fenomenului infractional.

1. Conceptul de crima. Caracteristica criminologica a infractiunilor.
2. Felurile crimelor. Analiza continutului conceptului de criminalitate
3. Cunoasterea descriptiva a criminalitatii. Dinamica criminalitatii in timp si spatiu.
4. Felurile criminalitatii dupa gradul de descoperire si cunoastere.

Tema 3 Criminalitatea in sistemul de devieri sociale.

1. Definitii si sensuri ale notiunii de „devianta sociala”.
2. Principalele paradigme teoretice in domeniul sociologiei deviantei si criminalitatii.
3. Caracteristica criminologica a patologiilor sociale (betia si alcoolismul, narcomania, prostitutia, suicidul).

Tema 4 Principalele „scoli” criminologice.

1. Scoala geografica (cartografica).
2. Scoala lyoneza.
3. Scoala socialista.
4. Scoala interpsihologica.
5. Scoala sociologica.

Tema 5 Pozitivismul italian

1. Teoria anormalitatii biologice.
2. Teoria anormalitatii morale.
3. Teoria anormalitatii bio-psiho-sociale.

Tema 6 Personalitatea criminala

1. Conceptia personalitatii criminale.
2. Aspectele psihologice vizind personalitatea criminala.
3. Dezvoltarea criminalului: factorii individuali si factorii de mediu.

Tema 7 Delincventa juvenila.

1. Implicarea minorilor in activitatea criminala.
2. Profilaxia combaterii delincventii juvenile.

Tema 8 Tipologia criminala

1. Preliminari.
2. Coraportul aspectelor biologice si sociale ale principalelor tipologii criminale.

Tema 9 Criminalitatea femenina

1. Personalitatea infractorului-femeie.
2. Profilaxia criminalitatii feminine.

Tema 10 Violenta domestica

1. Violenta domestica. Delimitari conceptuale.
2. Tipuri si forme ale violentei domestice.
3. Profilaxia si combaterea violentei domestice.

Tema 11 Mecanismul comportamentului infractional

1. Structura mecanismului infractional: notiuni, sensuri, definitii
2. Rolul si locul mobilului in conduita infractionala.

Tema 12 Traficul de fiinte umane

1. Riscuri actuale ale traficului de fiinte umane.
2. Cadrul juridic international in vederea combaterii traficului de fiinte umane.

Tema 13 Spalarea banilor ca forma a crimei organizate

1. Examinarea tendintelor si tehnicilor de spalare a banilor.
2. Masuri nationale si internationale vizind profilaxia fenomenului spalarii banilor.

Tema 14 Omorul la comanda ca forma a crimei organizate

1. Caracteristica cantitativ-calitativa a omorului la comanda.
2. Masuri de profilaxie si combatere a omorului la comanda.

Tema 15 Victimizarea si autovictimizarea

1. Evolutia istorica a victimologiei.
2. Tipologia victimelor.
3. Indicatorii cantitativi-calitativi ai victimizarii.
4. elaborarea masurilor de profilaxie impotriva victimizarii atat la nivel national cit si international.

STRATEGII DE EVALUARE

Evaluarea curentă se va efectua prin referate problematizate privind originea și evoluția principalelor curente filosofico-juridice, notele obținute la orele practice argumentându-se în funcție de modul de participare a studenților la dezbateri, studii de caz, jocuri pe rol, pregătirea referatelor.

Tematica referatelor propuse studenților pentru evaluarea lucrului individual:

1. Modalități de evaluare a ” cifrei negre „, a criminalității.
2. Felurile criminalității după gradul de descoperire și cunoaștere.
3. Suicidul în cadrul sistemului de devieri sociale.
4. Narcomania în cadrul sistemului de devieri sociale.
5. Prostitutia în cadrul sistemului de devieri sociale.
6. Rolul și locul teoriilor etiologice moderne în știința criminologică.
7. Rolul și locul teoriilor psihobiologice.
8. Rolul și locul teoriilor psihosociale.
9. Rolul și locul teoriilor psihomorale de natură psihanalitică.
10. Rolul și locul teoriilor psihomorale autonome.
11. Concepția criminalului antropologic.
12. Concepția biotipologică a criminalului.
13. Criminalul, un inadaptat social.
14. Criminalul, personalitate psihopatică.
15. Concepția caracterologică a criminalului.
16. Evoluția istorică a crimei organizate.
17. Felurile crimei organizate transnaționale.
18. Incursiune istorică vizând terorismul aerian.
19. Profilaxia terorismului religios.
20. Resocializarea femeii-infracțor.
21. Metode și tehnici de reintegrare a minorilor delincvenți.
22. Impactul psiho-social al violenței domestice.
23. Caracteristica criminologică a violului.
24. Paradisele fiscale (zonele off-shore) și rolul lor în spălarea banilor.
25. Etiologia comportamentului infracțional prin prisma psihanalizei și a criminologiei clinice.

Tematica studiilor de caz.

În cadrul desfășurării orelor practice, studiile de caz vor avea drept subiect:

- Etiologia conceptelor criminologice.
- Școlile criminologice.
- Școala pozitivismului italian.
- Orientarea psihomorală a criminologiei.
- Măsurile de profilaxie și combatere a unor anumite tipuri de infracțiuni.

Evaluarea finală - examen oral, care va consta în răspunderea studentului la subiectele din bilet. Biletul va conține trei subiecte, dintre care două subiecte teoretice, al treilea subiect vizînd analiza unei școli sau curent juridic.

Algoritmul calculării notei la examen.

Pentru un scor total de 100%, răspunsul la prima întrebare teoretică va constitui 30%, la a doua întrebare teoretică – 30 %, la a treia întrebare care vizează analiza unei școli sau curent juridic – 40 %.

- 100% - nota „zece”,
- 90% - nota „nouă”,
- 80% - nota „opt”,
- 70% - nota „șapte”,
- 60% - nota „șase”,
- 50% - nota „cinci”,
- 40% - nota „patru”,
- 30% - nota „trei”,
- 20% - nota „doi”,
- 10% - nota „unu”.

Explicarea procentajului pe parametri:

Evaluarea competențelor gnoseologice la întrebarea teoretică:

- Expunerea logică și consecventă a materialului din program – 30 %;
- Argumentarea opiniilor științifice cu referințe la operele doctrinare – 30%;
- Utilizarea propriilor argumente în baza cercetărilor individuale, cu formularea unor concluzii originale – 30%;
- Nivelul lingvistic al expunerii (utilizarea corectă a terminologiei juridice, stilul etc.) – 10%.

Evaluarea competențelor praxiologice la subiectul trei:

- Corectitudinea analizei esenței școlii sau curentului juridic – 65%;
- Argumentarea textuală a soluției obținute – 15%;
- Originalitatea analizei – 20%.

Pentru activitatea din timpul anului universitar se pot acorda puncte suplimentare. Se acordă un punct suplimentar pentru prezență integrală la cursuri și la seminarii și pentru participarea activă la dezbaterile de la orele practice, la soluționare studiilor de caz și prezentarea referatelor problematizate.

De asemenea vor fi încurajați membrii activi ai Cercului științific studentesc „*Persifonia*” din cadrul Catedrei „Drept Public”, precum și participanții cu rapoarte în domeniul *Criminologiei* în cadrul Conferinței studentești anuale *Symposia Studentium*.

Subiectele propuse pentru examen la disciplina „Criminologia”

1. Definiția criminologiei. Obiectul de studiu și conceptele de baza.
2. Metodele și funcțiile criminologiei.
3. Caracteristica generală a ramurilor criminologiei.
4. Raportul criminologiei cu alte științe.

5. Conceptul de crima.Caracteristica criminologica a infractiunilor.
6. Felurile crimelor.Analiza continutului conceptului de criminalitate.
7. Cunoasterea descriptiva a criminalitatii.
8. Dinamica criminalitatii in timp si in spatiu.
9. Felurile crimelor dupa gradul de descoperire si cunoastere.
10. Definitii si sensuri ale notiunii de „devianta sociala”.
11. Principalele paradigme teoretice in domeniul deviantei si criminalitatii.
12. Caracteristica criminologica a suicidului.
13. Narcomania in sistemul de devieri sociale.
14. Prostitutia in sistemul de devieri sociale.
15. Legea termica a criminalitatii.
16. Scoala geografica (cartografica).
17. Scoala lyoneza.
18. Scoala socialista.
19. Scoala interpsihologica.
20. Scoala sociologica.
21. Teoria anormalitatii biologice.
22. Teoria anormalitatii morale.
23. Teoria anormalitatii bio-psiho-sociale.
24. Concepția personalitatii criminale.
25. Aspecte psihosociale vizind formarea personalitatii criminale.
26. Factorii individuali si de mediu ce contribuie la formarea personalitatii criminale.
27. Notiuni generale vizind implicarea minorilor in activitatea criminala.
28. Masuri de profilaxie si combatere a delincventei juvenile la nivel national si international.
29. Criminogeneza si criminodinamica traficului de fiinte umane.
30. Coraporul aspectelor biologice si sociale ale formarii personalitatii criminalului minor.
31. Conditile prenatale si calitatea mediului familial ca factori de risc ai delincventei juvenile.
32. Modelul represiv si cel preventiv in contextul reactiei sociale antiinfracionale.
33. Modelul clasic,social si cel situational (tehnologic) al prevenirii criminalitatii.
34. Psihoterapiile individuale si colective utilizate de criminologia clinica in vederea resocializarii infractorului.
35. Analiza tipurilor criminale.
36. Concepția criminalului antropologic.
37. Concepția biotipologica.
38. Criminalul,un inadaptat social.
39. Criminalul,personalitate psihopatica.
40. Conceptia caracterologica a criminalului.
41. Definirea conceptului de crima organizata.Caracteristicile crimei organizate.
42. Evolutia istorica a organizatiilor criminale.
43. Traficul de droguri ca forma a crimei organizate.
44. Traficul de arme,munitii,materiale explozive si radioactive in contextul crimei organizate.
45. Unele aspecte criminologice privind autorii actelor teroriste.
46. Felurile si modalitatile terorismului aerian.Incursiune istorica.
47. Portetul criminologic al teroristului religios.Masuri de profilaxie si combatere.

48. Indicatorii cantitativ-calitativi ai victimizarii la nivel national si international.
49. Impactul psiho-social al violentei domestice. Tipuri si forme.
50. Organele specializate in prevenirea si represiunea infractiunilor economice.
51. Structur mecanismului comportamentului infractional: notiuni, sensuri, definitii.
52. Etiologia comportamentului infractional prin prisma psihanalizei si a criminologiei clinice.

BIBLIOGRAFIE:

A. Obligatorie

1. Amza Tudor. *Criminologia*. Bucuresti: ALL EDUCATIONAL, 2005
2. Birgau Mihail. *Criminologia*. Chişinău: Print-Caro, 2010.
3. Rotari Oxana. *Criminologie*. Chisinau: Foxtrot, 2011.

B. Facultativă

1. Bujor Valeriu. *Bazele statisticii criminologice*. Chisinau: Museum, 1994.
2. Ceobanu Igori. *Filosofia .Criminologia*. Chisinau, Museum, 2007.
3. Gladchi Gheorghe. *Criminologie generala*. Chisinau, Museum, 2001.
4. Rotari Oxana. *Criminologie*. Chisinau, Foxtrot, 2010.
5. Cioclei Valerian. *Manual de criminologie*. Bucureşti: ALL BECK, 1998.
6. Cioclei Valerian. *Mobilul in conduita criminala*. Bucureşti: ALL BECK, 1999.
7. Mitrofan Nicolae, Zdrenghea Voicu, Butoi Tudorel. *Psihologie judiciara*. Bucuresti: Sansa, 1994.
8. Nistoreanu Gheorghe, Paun Costica .*Criminologie*. Bucuresti: Europa Noua, 1996.
9. Oancea Ion. *Probleme de criminologie*. Bucuresti: ALL EDUCATIONAL, 1998.
10. Кузнецова Н. *Криминология* . Санкт-Петербург, 2009.